

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Fagota spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Fagota spēle* programma pieņemta *Pūšaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājsāmenu prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Fagota spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Fagota spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Fagota spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamos patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Fagota spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Fagota spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamos tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle - Fagota spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. 1.klase.

6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumenta - *Fagota* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis.
- 6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un etīdes, kas ietver oktāvas diapazonu.

- 6.2.2. Gamma – Fa mažors.
- 6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 6.3. Pārbaudes formas.
- 6.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
Latviešu t.dz. Aijā, Ancīt; Aijā žūžū, lāča bērni
J. S. Bahs Menuets
Sena franču dziesmiņa
- 6.3. 2. Tehnisko prasmju pārbaude 2. semestrī:
Fa mažora gamma, 3 etīdes, vingrinājumi
- 6.3.3. Pārcelšanas eksāmens:
Piemēram:
V.A. Mocarts Menuets
Latviešu t.dz. Pieci gadi kalpiņš biju; Kur tad tu nu biji; Kaķīts kurmi dancināja
- 6.4. Piedalīties koncertos.
- 6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fagota spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

- 7.1.1. Papildināt zināšanas *Fagota spēlē*.
- 7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
- 7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

7. 2. Saturs.

- 7.2.1. Gammas
- 7.2.2. Vingrinājumi un etīdes
- 7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

7.3. Pārbaudes formas.

7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

- Latviešu t. dz. Rindām auga ozoliņi; Ozolīti, zemzarīti
H. Pērsels Menuets J.S.Bahs Menuets; V. A. Mocarts Menuets

7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

Gammas (Fa; Sol); etīdes, vingrinājumi - 6

Piemēram:

etīdes,
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem

7.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes; skaņdarbi.

7.3.4. Pārcelšanas eksāmens:

Piemēram:

Latviešu t. dz. Sijā auzas tautu meita; Apaļš puika es uzaugu
Dž. Pergolēzi Ārija
J. Lipšāns Lāču pastaiga

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fagota spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

- 8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Fagota spēlē*

- 8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.
- 8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.
- 8.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.
- 8.2. Saturs.
 - 8.2.1. Gammās
 - 8.2.2. Vingrinājumi un eņģes
 - 8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
 - 8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 8.3. Pārbaudes formas.
 - 8.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
H. Pērsels Ārija; D. Šostakovičs Lelle
J. Lipšāns Deja
Latviešu t. dz. Kumeliņi, kumeliņi; Vilciņš zaķi aicināja
 - 8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammās (Fa-re; Sol-mi)
Eņģes 6
Piemēram:
H.Laszlo Eņģes I daļa; R. Terjohins Eņģes
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).
 - 8.3.3. Kontrolstunda:
Gammās; eņģes, skaņdarbi.
 - 8.3.4. Pārceļšanas eksāmens:
Piemēram:
J. Veisenborns Menuets
E. di Kapua neapoliešu dz. O SOLE MIO!
P. Čaikovskis Šūpuļdziesma
M. Roze Gavote (krājums I d.)
- 8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fagota spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

4. klase

- 9.1. Uzdevumi.
 - 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Fagota spēlē*.
 - 9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
 - 9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas.
 - 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.
 - 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
 - 9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.
 - 9.2.1. Gammās (Fa-re; Sol-mi; Sibemol-sol; Mibemol-do)
 - 9.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.
 - 9.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
 - 9.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 9.3. Pārbaudes formas.
 - 9.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
V. A. Mocarts Pavasara dziesma
K. Pivonka Allegretto

M. Roze Menuets sena stilā
M. Roze Jautrā deja (krājums II d.)

9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammas (Fa-re; Sol-mi; Sibemol-sol; Mibemol-do)
Etīdes - 6

Piemēram:

K. Batašovs, R. Terjohins Etīdes
J. Veisenborns Etīdes
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

9.3.3. Kontrolstunda:
Gammas; etīdes, skaņdarbi.

9.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

M. Roze Polka fagotam solo (krājums II d.)
J. Veisenborns Humoreska
Sešas latviešu tautasdziesmas fagotam un klavierēm

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fagota spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

10.1.5. Rosināt izglītojamus apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

10.1.6. Rosināt izglītojamus mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas (Do-la; Labemol-fa; Re-si; La-fadiez)

10.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.

10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.

10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

S. Dūda Pavasara dziesma
I. Zemzaris Patiesība I
B. Marčello Sonāte

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammas ar 4 zīmēm (Do-la; Labemol-fa; Re-si; La-fadiez)
Etīdes - 6

Piemēram:

R. Paciorkiewicz, K. Batašova, R. Terjohina, A. Bogdanova etīdes
zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

10.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes, skaņdarbi.

10.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

P. Plakidis Humoreska

O. Mirošņikovs Deja

A. Aleksandravičus Kas tā tāda...ku-kū? latviešu t. dz. apdare fagotam

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fagota spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6. klase

11.1. Uzdevumi.

11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.

11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

11.1.5. Rosināt izglītojamus apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.

11. 2. Priekšmeta saturs.

11.2.1. Gammās līdz 4 zīmēm.(Do-la; Sol-mi; Fa-re; Re-si; Sibemol-sol: La-fadiēz; Mibemol-do; Mi-dodiēz; Labemol-fa.).

11.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.

11.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.

11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

11.3. Pārbaudes formas.

11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

A. Vivaldi Allegro (II d. no sonātes mi)

L. Garūta Teika

A. Žilinskis Andante semplice (II d. no sonatīnes)

11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā;

Eņģes - 6

Piemēram: M. Osokina, J. Veisenborna, R. Terjohina, K. Batašova eņģes lasīšana no lapas (2. sem.).

11.3.3. Kontrolstunda:

Gammās; eņģes, skaņdarbi.

11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:

Piemēram:

J. Lipšāns Skaņdarbs fagotam

M. Roze Scherzo fagotam solo

B. Marčello Sonāte

A. Vivaldi Koncerts (I d. vai II un III d.)

11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

